

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

ශ්‍රී ලංකා හික්මු විශ්වවිද්‍යාලයේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

විශ්වවිද්‍යාලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, විශ්වවිද්‍යාලයේ අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය විද්‍යායතනය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා විශ්වවිද්‍යාලයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

විශ්වවිද්‍යාලයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, විශ්වවිද්‍යාලයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේ දී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වෙනනාන්විත මහඟුරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මග හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් විශ්වවිද්‍යාලයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා විශ්වවිද්‍යාලයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ විශ්වවිද්‍යාලයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;

- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ විශ්වවිද්‍යාලයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, විශ්වවිද්‍යාලය ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය			
මුදල් රෙගුලාසි 104	2022 වර්ෂයේ පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය සමීක්ෂණ වාර්තාව අනුව අස්ථානගත වී තිබූ රු.444,108 ක් වටිනා කෘති 5221 ක් සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණ පවත්වා වගකිව යුතු පාර්ශවයන් හඳුනාගෙන සිදු වූ පාඩුව ඔවුන්ගෙන් අය කර ගත යුතු වුවද ඉන් බැහැරව පාලක සභා රැස්වීම් තීරණයක් අනුව පරිග්‍රහණ ලේඛනයෙන් ඉවත් කර තිබුණි.	විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභා චක්‍රලේඛ අංක 01/2022 හි 7.6 v (General guidelines – a) හි ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාරව විධිමත් සමීක්ෂණයක් ප්‍රථම වරට සිදුකරන අවස්ථාවක දී අස්ථානගත වූ පොත් කපා හැරීමේ බලය පාලන අධිකාරිය සතු වන බැවින් එලෙස කපා හැරීම් සිදු කළ බව.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

1.6 තොරතුරු තාක්ෂණ (IT) පොදු පාලන ක්‍රම

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැය රු.මිලියන 08 ක වටිනාකමින් යුත් සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ තොරතුරු තාක්ෂණ පද්ධතියේ (ERP) කාර්යයන් 2018 මැයි 31 දින වන විට අවසන් කළ යුතු වුවත්, 2024 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට	විශ්වවිද්‍යාලයේ සියලු අංශයන් විසින් ERP පද්ධතිය පරීක්ෂණ මට්ටමින් (Test Run) ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන අතර, පද්ධතිය ධාවනයේ දී මතු වන ගැටලු අදාළ ආයතනය මගින් නිවැරදි කරමින් මාස 06 ක කාලයක් සඳහා ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතින බව	ලංසු කොන්දේසි අනුව ලංසුකරු තෝරා ගත යුතු අතර, ගිවිසුම් ප්‍රකාරව කොන්ත්‍රාත්තුව නිම කරවා ගැනීමට හා වත්කම් ඵලදායී හා කාර්යක්ෂමව භාවිතයට ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

රු.4,074,250 ක් වැය කර
 තිබුණ ද, අදාළ ව්‍යාපෘතිය
 සම්පූර්ණ නොවීම හේතුවෙන්
 අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ ලබා
 ගැනීමට විශ්වවිද්‍යාලය
 අපොහොසත් වී තිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.6,044,580 ක අතිරික්තයක් වූ අතර, ඊට ප්‍රතිරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ ඌනතාවය රු.92,979,934 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.99,024,514 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම වර්ධනයට පුනරාවර්තන හා මූලධන ප්‍රතිපාදන රු.173,724,857 කින් වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල විචලනා විශ්ලේෂණය

ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ ප්‍රධාන ආදායම් සහ වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා පරීක්ෂාවේදී ආදායම් හා පුනරාවර්තන ස්වභාවයේ වියදම් සියයට 66 කින් හා 876 කින් වැඩි වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ ආකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණ	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) විදේශ ශිෂ්‍ය ස්වාමීන් වහන්සේලා බඳවා ගැනීමට සුදුසු වැඩපිළිවෙලක් සකස් කිරීමකින් තොරව හා ශිෂ්‍ය නේවාසිකාගාරය ඉදිකිරීමට පෙර ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදුනොකර විදේශ ශිෂ්‍ය ස්වාමීන් වහන්සේලා 25 නමකට නේවාසික පහසුකම් සැපයීමේ අපේක්ෂාවෙන් රු.80,843,406 ක වියදමකින් ශිෂ්‍ය නේවාසිකාගාරයක් ඉදිකර වැඩ අවසන් කර තිබුණද 2022/2023 හා 2023/2024 අධ්‍යයන වර්ෂ තුළ විදේශ ශිෂ්‍ය ස්වාමීන් වහන්සේලා තුන්නමක් පමණක් නේවාසිකාගාර පහසුකම් ලබා ගෙන තිබුණි.	කොවිඩ් 19 වසංගත තත්ත්වය හේතුවෙන් විදේශීය සිසුන් මාර්ගගත ක්‍රමවේදයන් ඔස්සේ අධ්‍යයන කටයුතු සිදු කිරීමට වැඩි නැඹුරුතාවයක් දැක් වූ බව හා 2025 වර්ෂයේ දී බඳවා ගැනීමට යෝජිත අයදුම්කරුවන් වෙත නේවාසිකාගාර ලබා දීමට කටයුතු කරන අතර, විශ්වවිද්‍යාලීය අධ්‍යයන කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා නේවාසිකාගාර භිෂයක් පවතින බැවින් විදේශීය ශිෂ්‍ය නේවාසිකාගාරයේ	වත්කම් උපරිම ආකාරයෙන් උපයෝජනය කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
	අධ්‍යයන කාර්ය මණ්ඩලයේ ස්වාමීන් වහන්සේලා කිහිප නමකට නේවාසිකාගාර පහසුකම් ලබා දී ඇති බව	

- (ආ) ලේඛකාධිකාරීගේ නිල නිවාස සඳහා ජල හා විදුලි බිල්පත් වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී වැයකර තිබූ එකතුව රු.335,884ක මුදල අය කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. මුදල් අය කරගැනීම සම්බන්ධයෙන් උපදෙස් ලබාගැනීමට පාලක සභාව වෙත පත්‍රිකාවක් යොමු කර ඇති අතර, ඒ අනුව ඉදිරි කටයුතු සිදු කරනු ලබන බව. අයවීමට ඇති මුදල් කඩිනමින් අය කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
- (ඇ) 2018 වර්ෂයේ සිට ආධුනික කටීකාවාර්ය ස්වාමීන් වහන්සේ නමකගෙන් අය විය යුතු රු.638,171 ක ණය මුදල මේ දක්වාම අය කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. ස්වාමීන් වහන්සේගේ අර්ථසාධක අරමුදල් ශේෂය නිදහස් කර නොමැති අතර, එම අරමුදල් ශේෂය නිදහස් කරන අවස්ථාවේ දී අර්ථසාධක ණය මුදල හා ඊට අදාළ පොලිය අයකර ගැනීමට කටයුතු කරනු ලබන බව. -එම-
- (ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ නිරවුල් කිරීමට තිබූ ණයහිමි ශේෂ 3 ක එකතුව රු.1,431,217 ක් වී තිබුණි. මහෝපාධ්‍ය අරමුදලින් දැරිය යුතු වියදම් එම ගිණුමෙහි ප්‍රමාණවත් මුදලක් නොතිබූ බැවින් විශ්වවිද්‍යාලයේ සංවර්ධන අරමුදලෙන් සිදු කර මහෝපාධ්‍ය අරමුදලේ ස්ථාවර තැන්පතු කල් පිරීමෙන් පසු පියවීමට නියමිත බව. ගෙවීමට ඇති මුදල් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 මතභේදයට තුඩු දෙන ගණුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව රු.19,821 ක් ගෙවා ලබා ගත් තක්සේරු වාර්තා අනුව පිළිවෙලින් මහෝපාධ්‍යයන් වහන්සේ හා ලේඛකාධිකාරී භාවිතා කරනු ලබන නිල නිවාස සඳහා රු.14,000 ක් හා රු.15,000 ක් වන ලෙස මාසික කුලියක් තක්සේරු කර තිබුණ ද, පාලක සභා රැස්වීම් තීරණයකට අනුව මහෝපාධ්‍යය හිමියන්ගෙන් කුලී අය නොකිරීමටත්, අයකරමින් පැවති රු.5,000 ක මාසික කුලිය නැවත ගෙවීමටත් ලේඛකාධිකාරීගෙන් අයකරමින් පැවති රු.4,000 ක මාසික කුලිය ඉදිරියට අය කිරීමටත් තීරණය කර තිබුණි.	නිල නිවාස ගාස්තු අයකිරීම 291 වැනි පාලක සභාවේ තීරණය අනුව ක්‍රියාත්මක වන බව	ආයතන සංග්‍රහය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.